

31 december 2022 – Oudjaarsdag

GA NU HEEN IN VREDE

Lukas 2, vers 21 t/m 35

Straks aan het einde van de dienst zullen voor de laatste keer dit jaar de woorden klinken 'ga nu heen in vrede'. Na elke dienst in het jaar 2022 werden wij er zo op uitgestuurd, na alles wat wij tijdens de dienst hebben gehoord, gezongen en gebeden. Of het nu een onlinedienst was, zoals aan het begin van dit jaar vanwege de lockdown, of dat het een heel blijde dienst was met veel muziek, een kinderdienst met de scholen, of een heel verdrietige dienst omdat er personen zijn overleden, steeds weer klonk aan het einde van elke dienst het 'ga heen in vrede'. We werden op pad gestuurd. De dienst in de kerk zat erop. De dienst in de wereld ging beginnen. Maar we *konden* ook de dienst in de wereld beginnen – wat er ook in die week op onze weg zou komen – want wij mochten leven vanuit de vrede van God. In die vrede mochten wij na elke dienst op pad gaan..

Eigenlijk best wel mooi hè, als je zo over dat ene zinnetje nadenkt... Nu vanavond worden u en jij op deze manier niet de week, maar het nieuwe jaar ingestuurd: wij sluiten hier met God en met elkaar het oude jaar af en mogen het nieuwe jaar dat over een paar uur begint, *te-gemoet gaan in Gods vrede*.

Om nog beter te begrijpen hoe bijzonder dat heengaan-in-vrede is, gaan wij nu naar Simeon op het tempelplein. Want hij neemt diezelfde woorden in de mond.

Simeon bevindt zich op het tempelplein. Het staat er niet bij, maar daar was hij volgens mij wel vaker te vinden. Simeon was een heel gelovige man – rechtvaardig en godvrezend, zo verteld Lukas. Echt vroom, in de goede zin van het woord. En: 'hij verwachtte de vertroosting van Israël.' Simeon keek uit naar het moment dat God redding zal brengen voor Zijn volk. Jesaja had daar al eeuwen geleden over verteld: 'troost, troost, mijn volk', zo begin Jesaja middenin zijn boek het volk Israël te bemoedigen. En die vertroosting, die redding, werd de eeuwen door verwacht, de verwachting, de hoop werd vastgehouden. Nee, niet door iedereen. Er waren ook joden die er maar het beste van probeerden te maken en wat met de Romeinen samenwerkten, nu de Romeinen in Israël de baas waren. Er waren ook joden die het heft in eigen hand namen en met geweld en aanslagen zelf probeerden hun volk te redden. Maar er waren ook joden – gelovige joden – die bleven uitzien naar de hulp en redding van de Heere. Die God daarom bleven bidden. Die zelf zo rein en heilig mogelijk probeerden te leven om voor dat moment klaar te zijn.

Ik probeer met dat zo voor te stellen..., het is nogal wat! Blijven leven in de hoop die je ouders hadden, die je grootouders aan hen hadden doorgegeven, die de overgrootouders ook hadden vastgehouden en hadden doorgegeven... Ondanks dat eeuwen lang – inmiddels honderden jaren lang! – die redding nog steeds weinig zichtbaar was toch hoop blijven houden, toch je vastklampen aan Gods woorden... Ik heb er al moeite mee, als ik een week moet wachten op beantwoording van mijn gebed – dan beginnen de twijfels soms al op te komen - laat staan: heel mijn leven, dag in, dag uit, leven in de verwachting. Simeon is wat dat betreft een heel goed voorbeeld voor onze gemeenten, die de eeuwen door Jezus' komst aan het einde der tijden verwachten.

Simon verwachtte dus de vertroosting van Israël – de redding – maar... nu had hij door Gods Geest mogen begrijpen dat hij in zijn eigen leven nog die Redder zal mogen ontmoeten! Wat moet dat zijn verwachtingen een enorme boost hebben gegeven! En hij zal deze Redder mogen ontmoeten op het tempelplein – tja, waar anders, zou je misschien zeggen. Wat moet dat een geweldig moment zijn geweest voor Simeon! Je hoort het ook in zijn woorden: 'nu laat U, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, volgens Uw woord, want

mijn ogen hebben Uw redding gezien.'

Vaak is uit deze woorden geconcludeerd dat Simeon bedoelde dat hij nu rustig kan sterven. Zoals je wel eens in rouwadvertenties leest: 'in vrede en rust is van ons heengegaan...' Simeon wordt op schilderijen ook vaak als een oude man afgebeeld, waarmee het plaatje dan compleet is: 'nog vlak voor zijn sterven heeft hij dit toch gelukkig nog mogen beleven'. Het kan. We weten het niet. Los van de al dan niet hoge leeftijd van Simeon, ik denk dat Simeon met dat

'heengaan' allereerst iets anders bedoelt. In de grondtekst staat er namelijk zoets als 'nu maakt U Uw knecht los, Heer!' Losmaken. Simeon is van zijn taak verlost. Want Simeon stond zeg maar op wacht. Zoals die wachtposten voor Buckingham Palace. Of zoals de wachters vroeger op de stadsmuren die moesten blijven uitzien wie of wat er richting de stad zou komen. Simeon had dag in dag uit zijn taak als wachter waargenomen. Maar nu was de verlossing gekomen en daarom zat de taak van Simeon erop. Hij kan heengaan in vrede. Hij wordt losgemaakt van zijn taak.

Of dat ook 'sterven' voor hem betekende? Misschien kan je beter zeggen: het is precies andersom. Simeon kon nu juist echt gaan leven! Heengaan in vrede, dat is niet: alles op een goede manier afronden, maar juist: *vol vreugde nieuwe stappen gaan zetten vanuit de vrede van God*. Zo wordt je ook na elke kerkdienst op pad gestuurd. Om vol hoop en vreugde verder te gaan. Om dienstbaar te zijn aan de wereld. Om te leven vanuit de verlossing. Dus niet: afsluiten, maar: een nieuw begin

maken! Vol verwachting verder gaan en openstaan voor wat er nog meer gaat komen. Simeons leven was niet afgerond, maar was nu pas echt begonnen!

Nu naar ons toe...

Straks worden u en jij voor de laatste keer dit jaar uitgezonden – ‘ga heen in vrede’ – om zo het oude jaar uit te gaan en het nieuwe jaar tegemoet te gaan. Hoe beleef je dat? Ga je straks dit jaar ook echt heen in vrede, zoals Simeon? Ik vraag het niet om dat voor jou in twijfel te trekken hoor, of om u onzeker te maken..., maar om er echt even bewust over na te denken... Heengaan in vrede... Simeon kon dat, zo zei hij, omdat hij de verlossing had gezien. Hij had die verlossing zelfs kunnen tasten, letterlijk: hij droeg het Kindje Jezus in handen. Zo tastbaar was het voor hem. Voor ons was het misschien niet zo tastbaar, maar toch: wat heeft het met u en jou gedaan dat wij elke zondag onze verlossing hebben mogen vieren, dat wij er week in, week uit over mochten horen en zingen? (Als je op zondag op ons tempelplein in Maarssen te vinden was natuurlijk...) Wij hebben Pasen gevierd en het U zij de glorie gezongen tegen de machten van de zonde en de dood in. Wij hebben Pinksteren gevierd en soms iets mogen horen over hoe God door Zijn Geest in mensen werkt, hoe Hij helpt en verandering brengt tegen alle weerstand in. Echt: de Verlosser was in ons midden! ‘Waar twee, of drie in Mijn Naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.’ Ja, misschien was onze Verlosser voor ons gevoel vaak ook klein en onopvallend, zoals toen het Kindje Jezus op het tempelplein, in de armen van Maria ... je zou er zo aan voorbij kunnen lopen... maar ondertussen was de Heilige Geest aan het werk op dat tempelplein en was Hij zo ook in onze gemeenten aan het werk en deed Hij ogen open, liet Hij mensen profeteren en zingen, gingen mensen heel anders verder dan ze waren gekomen en waren wat de lchthusgemeente betreft een heel aantal broeders en zusters in geloof heengegaan (ik bedoel nu wel: gestorven). Heb jij dit jaar ook in onze gemeente, of in je eigen leven iets van Gods werk gezien? Van de Verlosser, van Jezus? Dat Hij soms veel dichterbij was, dan je had beseft? Laten wij God danken voor al die momenten, die wij als gemeenten ontvangen hebben.

Het mooie van Simeon vind ik dat alles van zijn bestaan daarop leek te zijn gericht. Ja, hij zou vast ook gewoon hebben gewerkt, als hij niet tot de ouderen zou hebben gehoord. Misschien had hij wel een gezin, dat veel aandacht vroeg, of moet hij vaak oppassen op de kleinkinderen..., maar wat zijn leven kenmerkte, dat was: *hij verwachtte Gods redding, hij keek uit naar Gods werk*. Onder die noemer stond al het andere ondergeschikt: zijn werk, zijn gezondheid, zijn idealen, zijn successen, zijn teleurstellingen. Nu, dat is het! Om vandaag het jaar 2022 goed af te sluiten en straks het nieuwe jaar in vrede in te kunnen gaan, moet je voor jezelf de vraag beantwoorden: waar heeft het in het afgelopen jaar voor jou om gedraaid? Waar bent u druk mee geweest? Wat heeft uw gevoelsstemming, uw welbevinden bepaald? Simeon draagt het antwoord in handen: ‘hier draait het om in mijn leven. Wat betreft mijn verwachting. Wat betreft de toekomst. Hoe ik in het leven sta. Hoe ik in de wereld sta. Het gaat mij om Jezus, de Redder, waarin God al Zijn trouw en liefde aan de wereld toont’. Dat is belangrijker dan dat ik

terugkijk op successen, op fijne vakanties, op mooie stappen die ik heb gezet, of ik al dan niet verder ben gekomen met mijzelf. Jezus alleen.

Simeon kan heengaan in vrede, nu hij zo vol is van die verlossing van God, van Gods Redder. Wat mooi om zo het oude jaar af te sluiten en het nieuwe jaar in te gaan. Dat is veel beter dan alle jaaroverzichten, terugblikken en goede voornemens. Hier gaat het om in de wereld! De vrede die God in Jezus heeft gebracht en aan het brengen is.

Maar wat – daar wil ik nu nog even naar kijken – wat is nu precies die ‘vrede’ hè? Wanneer kan je voor jezelf nu zeggen dat het goed is, dat je af kan sluiten, dat je verder kunt, dat je in vrede het nieuwe jaar tegemoet kan gaan? Vrede is toch een erg geladen woord in onze tijd en onze context met alles wat er aan de grenzen van Europa gebeurt... Een paar dingen hierover:

Het gaat allereerst om *vrede met God*. Die vrede waarin wij het jaar mogen uitgaan en het nieuwe jaar tegemoet mogen gaan, dat is allereerst vrede met God. Je plannen kunnen helemaal overhoop liggen, je kan tobben met je gezondheid, je financiën niet op orde hebben, in een relatiecrisis zitten, noem maar op..., maar zoek eerst, of houd je vast aan: die vrede met God. Heel eenvoudig: dat het goed tussen jou en God mag zijn. Jij als Zijn kind en Hij als je hemelse Vader.

Het probleem van alle ellende op deze wereld is namelijk – maar nu schets ik met heel grove lijnen - dat er geen vrede met God is. Dat die relatie met God verstoord is, kapot gemaakt van onze kant. Door die verstoring in onze relatie met God – dat wij daar zo slordig mee zijn omgesprongen op aarde – daardoor zijn er tal van andere verstoringen gekomen: tussen mensen, die elkaar niet meer als beeld van God zien. En verstoring tussen mens en schepping, de mens die de schepping niet meer als een geschenk uit Gods hand ervaart en koestert. Vandaar: echte vrede begint met vrede met God. Dat er geen belemmeringen meer van jouw kant in die relatie met God zijn. Dat je niet dingen voor God verborgen houdt, of God ergens buiten houdt. Dat je je tekortkomingen belijdt. Dat je eerlijk, ontvankelijk bent, dat je eerbiedig en vertrouwensvol zult zijn. Die vrede met God mag er zijn, dankzij Christus, onze Redder, onze verlossing zoals Simeon had verwoordde. Hij heeft de verbinding voor ons gelegd. Met Kerstfeest is God Zelf tot jou en mij gekomen. Kerst is een uitnodiging om voortaan in vrede met God te leven: God met ons. Nu, als je dat hebt, beseft, als je leeft uit die vrede met God, dan kan je 2023 tegemoet. Wat er ook zal komen. Zoals Paulus het heel mooi zegt: *de vrede van God Die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en zinnen bewaken (alles wat er in je binnenste leeft bewaken) in Christus Jezus*.

Ik hoop dat u en jij niet zomaar weer een jaar verder zult gaan, zonder dat je die vrede met God hebt gezocht en daaruit bent gaan leven. Dat je met je geloof gewoon wat voortkabbelt, zonder echt je leven aan God te hebben gegeven. Jezelf hebt overgegeven.

Maar ik hoop ook dat je niet zult blijven twifelen aan die vrede met God, doordat je jezelf soms zo teleurstelt. Want die twijfel hoeft niet. Jezus is onze Vrede, zegt Paulus. Jij hoeft zelf die vrede niet te maken, niet steeds weer te herstellen. *Hij is onze Verlosser. Simon kijk naar*

Hem... en toen was er voor geen enkele twijfel meer ruimte.

Maar die vrede met God, dat heeft ook zijn uitwerking op heel je leven. Door die vrede met God mogen wij ook *vrede met onszelf* krijgen. Ik zeg dat wel als verkondiger, maar ik voel gelijk allerlei weerstanden in mij opkomen hoor... Vrede, ondanks de gebreken die je steeds weer bij jezelf gewaar wordt? Vrede misschien zelfs, ondanks dat de situatie niet anders wordt? Vrede, ondanks hoe mensen naar je kijken? Vrede, ondanks al die drukte en verantwoordelijkheden die je op je af ziet komen? Vrede, ondanks dat je tekort bent geschoten en dit jaar misschien zo bent onderuit gegaan? Vrede, ondanks dat je misschien – zoals ik deze week een oudere hoorde – moet ondervinden dat er dingen nooit meer zullen terugkomen? Nee, ik ga niet zeggen dat je hier opeens allemaal vrede mee zult hebben. Het leven blijft soms een hele worsteling. Maar toch..., toch soms die vrede, die rust, ondanks alles wat onaf is. 'Het is goed, want ik mag Gods kind zijn'. Zijn onvervreemdbaar eigendom. Een erfgenaam van de hemelse heerlijkheid. Aanvaard – niet door mijzelf misschien of door anderen – maar wel door Christus. Ik hoop echt dat die vrede met God zijn uitwerking zal hebben ook in de crises van je leven, ook in wat er in 2023 op je af zult komen. Ga heen in vrede.

En wat zal het mooi zijn, maar dan houd ik erover op, dat die vrede met God ook Zijn uitwerking zal hebben in onze gemeenten. In onze zorg voor elkaar. In hoe wij elkaar ontvangen en zullen blijven opzoeken, zin of geen zin. Straks ook als wij tot elkaar zijn veroordeeld, omdat de Hoeksteen zal worden verbouwd. Die vrede met God die alle verstand te boven gaat, laat die vrede schitteren in ons gemeente-zijn!

Als ik dit zo allemaal zeg over die vrede hè, dan wordt het volgens mij wel helder wat ik in het begin van de preek probeerde de vertellen: die vrede van Simeon was geen vrede waarmee hij de dingen kon afsluiten, met pensioen kon gaan als wachtpostbekleder, op misschien zelfs wel sterven...., die vrede waarin hij heenging, was voor hem de basis van een nieuw begin! *Het verleden kwam tot rust*. Vrede met God en met jezelf. *En de toekomst was opengebroken*, want de toekomst was aan God! Nu, dat wens ik u op de grens van 2022 en 2023 toe: ga straks heen in die vrede van God, de vrede dankzij Christus, de vrede die alle verstand te boven gaat. Want God heeft redding gebracht! God is trouw en zal altijd trouw blijven. Kijk maar naar het Kindje in de handen van Simeon. Kijk naar Jezus alleen... en dan zal de vrede van God in je leven schitteren.